

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinullu Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfik
Naalakkersuisoq
Landsstyremrådet for Erhverv, Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser
Landsstyremedlemmet
Ministry of Industry, Labour, Vocational Education and Training
The Minister

**Inatsisartunut ilaasortaq Aleqa Hammond
Siumut**

Takornariartitsinermit inuussutissarsiornermik ineriartortitsineq pillugu Naalakkersuisunut apeqquteqaat

17. oktober 2008

Asasara Aleqa Hammond,

Postboks 1601
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 56 00
ip@gh.gl
www.nanoq.gl

Takornariartitsinermit inuussutissarsiornermik ineriartortitsineq pillugu apeqqutinnut Naalakkersuisut sinnerlugit qujavunga. Apeqqutit 7. oktober 2008-mi tiguneqarput.

Apeqqutitit apeqqutigineqarneqartut saqqummiunneqartut tullerriaarertut akineqarput:

- 1. 1992-mili Nunatta Takornariartitsinermit Siunnersuisooqatigiivisa – maanna GTE-usup – pilersinneqarneranit nunaqavissut qassit takornariaqarnermik inuussutissarsiuteqalersimappat?**

Akissut:

Ullumikkut takornariartitsinermit immikkoortortanut Kalaallit Nunaanni suliffiit qanoq amerlatiginerinut takussutissaqartoqanngilaq. Aaqqissuussinermit nakkutiginninnermik suliamut atatillugu takornariartitsinermit naatsorsueqqissaarinermit immikkoortorititamik imalimmik tunisassiornermik tunngaveqartumik naalagaaffimmut naatsorsuusiornissaq pillugu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmik suleqatigiinneq aallartisarneqarsimavoq. Takornariartitsinermit immikkoortortap iluani tamakkiisutut sulisorisanut immikkoortorititaq ilaatigut takussutissiissaaq. 2008-p naanerani naalagaaffimmut naatsorsuusiorneq nutaaq atugaalersussaavoq, kingornatigullu takornariartitsinermit naatsorsueqqissaarineq naammassineqassalluni.

Takornariartitsinermit immikkoortortap iluani suliffippassuit piffissaq tamakkerlugu suliaqarnermik tunngaveqartuunnginneri ilisimaneqarluarput. Takornariartitsinermit immikkoortortani nalinginnaasut iluini, soorlu incomming, guidning, akiliilluni piniarnermi aamma aaqqissuussivinni, soorlu tikisitsisarnermik suliffeqarfanni GTE-milu piffissaq tamakkerlugu suliffeqarfiit amerlassusaat sulisorisanut tamakkiisunut naleqqiullugit ikittuunnaapput. Taamaattorli akunnittarfittut, neriniartarfittut, sullissivittut, eqqiluisaarfittut, tammajuitsunik tuniniaasarfittut aamma ulluinnarni

nioqqutissanik inuussutissarsiuqarfinni takornariatitsineq annertuupilussuarmik sulisoqarnermut ilapittuina qularisassaanngilaq.

2. *Nunaqarfiit qassit takornariaqarnerup inuussutissarsiuqarineqarsinnaanerani paasititsiniutiqarineqarneranut periarfissinneqarsimappat?*

Akissut:

Takornarianik tikisitaqarnermut nunaqarfiit piareersarnissaannut GTE 2002-mi immikkut ittumik iliuuserisamik aallartitaqarpoq. Assersuutigalugit ukiukkaartumik nunaqarfinnik isumasioqatigiissitsisarnerit marluk missaat ingerlanneqartarsimapput. Piviusutut iliuuserisanut assersuutit ilaat alla tassaavoq GTE-p Port Readiness Isumasioqatigiissitsisarnera (Umiarsualiveqarfillit Piareersimatinneri pillugit Isumasioqatigiissitsineq), takornariat umiarsuaannit tikkineqartartunut illoqarfinnut, aammalu eqqaminni nunaqarfinnut attuumassuteqarsinnaasunut neqeroorutiqarineqartartoq.

Tamakku saniatigut GTE-mit ilitsersorneqarlutik tikisitsisarnermik suliffeqarfiit namminneq nunaqarfinni iliuuserisaminnik, nunap ilaani pisariaqartitanut immikkut ittuunerusunut naleqqussarneqarsimasunik ingerlassaqartuupput. Tikisitsisarnermik suleqatigiinnerup nunamut tamarmut atasunngortillugu suliarineqaqqinnissaa Naalakkersuisut anguniagaraat. Taamaalillutik pissusiviusuni nunaqarfiit tamarmik tikisitsisarnermik suliffeqarfinnut, takornariaqarnermik iliuuserisanut atatillugu ataavartumik nunaqarfinnik paasissutissiillunilu ilitsersuisinnaasumik attaveqalissapput. Aammattaaq kommunerujussuarni nutaani tikisitsisarnermik aamma inuussutissarsiornermik siunnersuisartunut 2009-mut Aningaasanut Inatsimmi immikkut ittumik iliuutsinut aningaasaliisoqarsimavoq, tassuuna ilaatigut nunap immikkoortortaani paasisitsiniaaneramik siunnersuinermillu nukittorsaanissaq siunertarineqarluni.

3. *Sooq Vestnordic Travel Mart maanna nunatsinnit ingerlanneqartussanngortillugu Danmarkinnarmi ingerlanneqartalerpa??*

Akissut:

Vestnordic Travel Mart tassaavoq suliaqartartunut paasisitsiniaaneramik tuniniaanermillu saqqummersitsisarfissuaq, Nunat Avannarliit Killerni nunat ilaasortaasuni takornariaqarnerup iluani nalinginnaasumik periarfissanik suleqatigisinnaasanillu paasisassarsiorfigisartagaat. Nunat ilaasortaasut akornanni saqqummersitsisarneq paarlakaatsillugu ingerlanneqartarpoq. Europami qitiunerusumut inissinneratigut saqqummersitsineritut suliaqartartunik nutaanik aggersaaniarnerup ajornannginnerunera paasineqarsimammat Københavnimi kalaallinit ilanngussassat inissinneqarnissaat assigiinngitsunik patsiseqarluni aalajangiunneqarsimavoq. Københavnimut nuunneqarnerata kingornatigut Kalaallit Nunaata VNTM-ia pisisartunik malunnaatilimmik amerlanipilussuarnik orniguffiqineqarnerani kinguneqarpoq, aammalu pisisartut ikinnerullutik takkussuuttuartaarfianni Saqqummersitsineq Islandimi imaluunniit Savalimmiuni

ingerlanneqarneranut naleqqiullugu Kalaallit Nunaata VNTM-iani amerlanerit peqataajuartartuupput.

Københavni saqqummersitsineq sioqqullugu aamma naammassereernerata kingorna pisisartunut piviusorpalaavissortunik paasitinneqarnissamik pisariaqartitsisunut Kalaallit Nunaannut *Pre-* aamma *Postinformationsrejseni (Paasisitsiniaanermik angalatitsinerit Sioqqutsilluni aamma Kingornatigut pisut)* angalatitsisoqartarpoq. Immikkut ittumik iliuuserisaannarmut angalatitsinermut aningaasat atorneqaannartarmata Saqqummersitsinermut tamarmut aningaasartuutininik aaqqiineq tamanna aamma annikillisaaqataavoq.

4. *Kingullermik VNTM-eqarnerani kalaallit qassit peqataappat?*

Akissut:

Nunap immikkoortuinit pingasunit paasisitsiniaanermik saqqummersitsisut, tassalu Destination Diskop, Destination South Greenlandip aamma Destination East Greenlandip saniatigut Kalaallit Nunaanneersunit namminersortuusunit saqqummersitsisarfiit 17-iupput. Taamaalluni naatsorsuutigisanit Islandimi 2008 VNTM-imi kalaallinit peqataatitat ikinnerulaartuupput. Taamaattorli tikisitsisarnermut suliffeqarfiit namminneq saqqummersitsiveqartussaagaluartunik suliaqartartunit amerlanerusunit sinniisuuffeqarsimanissaat naatsorsuutigineqarpoq.

5. *Takornariaqarnerup inuussutissarsiutiginera Naalackersuisunit qanoq isiornikkut nukittorsarniarneqarpa? Nukittorsarniarneqarpat qanoq, nukittorsarniarneqanngippat sooq?*

Akissut:

Takornariaqarneq inuussutissarsiutitut ineriartuaartut ilaattut Naalackersuisut isigaat. 2008-2010-mut nunatsinni takornariaqarnermut periusissaq nutaaq 2007-imi ukiakkut Naalackersuisut tamanut saqqummiuppaat. Ukiuni pingasuni piffissami iliuuseriniakkanik sorlernik Naalackersuisut tullerriaagaqarnermut periusissap sukumiisumik nassuiarpai, tassalu immikkoortortaqaqfinni makkunani: *Attaveqarneq, Piginnaasanik ineriartortitsineq aamma suliffeqarnermi pissutsit, Tunisassiamik ineriartortitsineq, Pilerisaarineq, Aaqqissuussineq* aammalu *Iluserisitamik nakkutilliineq aamma misissueqqissaarneq.*

6. *Qimussiussisartut, angallassisartut, guidit, unnuisitsisartut, kaffisortitsisartut, outfitterit, takornarialerisartut, neriniartarfinni akunnittarfinnilu sullissisartunut pikkorissartarfimmik ilinniarfimmillu kalaallinut siunertaqartinneqartumik Naalackersuisut pilersitsilersaarpat?*

Akissut:

Siamasissumik ilinniarfittut aaqqissuussap sunniuteqarluarnerunera, pikkorissarnernilu suliffinnut inuit ataasiakkaat namminneq ingerlataannut peqataaniarnerinik oqilisaasutut Naalackersuisut nalinginnarmik isumaqarfigaat.

Inuussutissarsiuteqarfimmit nalunaartoqareerneratigut maannakkut ingerlanneqartunut pikkorissarnernut "Inuussutissarsiorfinni ineriartuaartut iluini ineriartortitsineq aamma ilinniagarisat" pillugit aningaasanit atugassianit (konto pingaarneq 62.01.04) aningaasanik qinnuteqartoqarumaarpoq. Pikkorissarnerit ilaatigut qimussiussisartunut, akiliilluni piniariartarnermik aaqqissuussisartunut, illoqarfimmi takornarianut guidinut, port readinessimut aamma nunaqarfinni isumasioqatigiinnernut "ikiueqqaarnertut" aaqqissuunneqarsinnaapput. Tamatuma saniatigut guidinut modulikkaartunik (immikkoortukkuutaartunik) tunngaveqartumik ilinniagassatut ilusilimmik pilersitsiniarneq sulissutigineqarpoq. Narsami INUILI-mi *Akunnittarfimmi aamma Takornariaqarnermi assistentitut* aamma Qaqortumi Niuernermik Ilinniarfimmi *turisme managementimik (takornariaqarnermik nakkutilliinermik)* immikkut ittumik sammisaqarfiusumik Serviceøkonomitut ilinniagaqarnerit pioreersut taamaaginnartillugit ingerlanneqassapput, ilinniagarisalli nutaat takornariaqarnermut piniarnermullu tunngasuusut Uummannami Aalisarnermik aamma Piniarnermik ilinniarfimmi nutaami pilersinneqarsinnaaneri takorloorneqarsinnaallutik.

7. *Takornariaqarnermi sullissinissap kajuminnartunngortinniarnegarneranut Naalakkersuisut qanoq iliuseqalersaarpat?*

Akissut:

Takornariaqarnermik inuussutissarsiutip tamakkiisumik inerikkiartuaartinnissaanut immersugassatut atugassarisanik pitsaasunik inerikkiartorfissaqqissunillu pilersitsinissaq Naalakkersuisut suliassaraat. Inuussutissarsiutit inerikkiartorfiusut allat assigalugit takornariaqarnerup sulisussanik pilersuiffigineqarnissani pisariaqartippaa. Taamaattorli najukkami innuttaasut angerlarsimasutut iluaquteqarnermikkut sulisorisat nunanit allaneersut sulisunit nunami angerlarsimaffeqartunit taarserneqariartuaaginnarnissaannik nassataqarnissaa Naalakkersuisut qularutiginngilaat.

Naalakkersuisut pisariaqartitsinerit misissoqqissaartuarlugillu iluserisamik nakkutiginnittuassapput, taamaalilluni suli ineriartoqqinnissamut immersugassatut atugassarisanik sapinngisamik pitsaanerpaamik takornariaqarneq pissarsiasaqalersillugu.

Neriutigaara apeqqutinnut akissutikka naammaginantissagitit, aammalu immikkoortortap iluani Naalakkersuisut sularisaannik tamakkiisumik isiginnilersillutit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Siverth K. Heilmann
Naalakkersuisoq